

دانشنامه فلسفه استنفورد (۱۰۰)

مفهوم شر

تاد کالدر

ترجمه: ایمان شفیعی‌بیک

Calder, Todd

سرشناسه: کالدر، تاد

عنوان و نام پدیدآور: مفهوم شر/ تاد کالدر؛ ترجمه ایمان شفیعیبیک.

مشخصات نشر: تهران: ققنوس، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۸۳ ص.

فروست: دانشنامه فلسفی استنفورد/ دبیر مجموعه: سعید علیزاده؛ ۱۰۰.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۸-۴۰۶-۳

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر ترجمه مقاله‌ای با عنوان «The concept of evil» از

دایرةالمعارف «Stanford encyclopedia of philosophy» است.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: خیر و شر (فلسفه)

موضوع: Good and evil (Philosophy)

شناسه افزوده: شفیعیبیک، ایمان، ۱۳۵۱-، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ی۲ ف۱۴۰۵ BJ

رده‌بندی دیویی: ۱۱۱/۸۴

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۹۷۷۳۲۱

این کتاب ترجمه‌ای است از:

The Concept of Evil

The Stanford Encyclopedia of Philosophy

Todd Calder, Nov 26, 2013

این مجموعه با کسب اجازه از گردانندگان دانشنامه
فلسفه استنفورد (SEP) منتشر می‌شود.

انتشارات قنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱، تلفن ۴۰ ۸۶ ۴۰ ۶۶

دانشنامه فلسفه استنفورد (۱۰۰)

دبیر مجری: مسعود علیا

مفهوم ش

تاد کالدِر

ترجمه ایمان شفیعی‌یک

چاپ اول

۱۱۰۰ نسخه

۱۳۹۶

چاپ پُرمان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۳ - ۴۰۶ - ۲۷۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 600 - 278 - 406 - 3

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۶۰۰۰ تومان

فهرست

۷	دشگفتار دبیر مجموعه
۱۱	درآمد
۱۵	۱. شک و تردید به شر در برابر احیاگری شر
۲۷	۲. تاریخ نظریه های شر
۳۹	۳. نظریه های معاصر درباره کردار شریرانه
	۴. نظریه های خاص درباره منش / شخصیت
۵۹	شریر
۶۹	۵. نهادهای شریر
۷۳	کتابنامه
۷۹	واژه نامه انگلیسی به فارسی
۸۱	نمایه

پیشگفتار دبیر مجموعه

بسیاری از کسانی که در ایران به نحوی از انحا کار فلسفی می‌کنند و با فضای مجازی اینترنت نیز بیگانه نیستند نام دانشنامه فلسفه استنفورد^۱ را شنیده‌اند و حتماً از این مجموعه کم‌نظیر بهره نیز برده باشند. این دانشنامه حاصل طرح نیکویی است که اجرای آن در سال ۱۹۹۵ در دانشگاه استنفورد آغاز شد و همچنان ادامه دارد. به لطف کمک‌هایی که گردانندگان این مجموعه از آن‌ها برخوردار شده‌اند، متن کامل تمامی مقالات این دانشنامه در اینترنت به‌سازگاری و به آسان‌ترین شکل در دسترس خوانندگان علاقه‌مند قرار گرفته است.

نگاهی به ساختار و مندرجات مقاله‌ها و دیوارک‌نامه نویسندگان آن‌ها، که عموماً در حیطه کار خویش صاحب نام و تالیفات ریخوار اعتنا هستند، گواهی می‌دهد که با مجموعه‌ای خواندنی مواجهیم. مجموعه‌ای که غالباً مدخل‌های مناسبی برای ورود به گسترده‌های متنوع نام‌های فلسفی در دست می‌دهد. به این اعتبار، می‌توان به جرئت گفت کسی که می‌خواهد اولین بار با مسئله یا مبحثی در فلسفه آشنا شود، یکی از گزینه‌های راهگشایی که پیش رو دارد این است که ابتدا به سراغ مدخل یا مدخل‌های مربوط به آن در این دانشنامه برود.

دانشنامه فلسفه استنفورد (به سرپرستی دکتر ادوارد ن. زالتا)^۲

1. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (SEP)

2. Edward N. Zalta

افزون بر این که پیوندی فراگیر میان فضای دانشگاهی و عرصه عمومی برقرار کرده، ویژگی‌های درخور توجه دیگری هم دارد. حجم بسیاری از مقاله‌های این دانشنامه چشمگیر است. ظاهراً دست نویسندگان در شرح و بسط کثیری از موضوعات و مباحث باز بوده است. دیگر این که در کنار مدخل‌های نام‌آشنا گاه به موضوعات و مسائل کم و بیش بدیعی پرداخته شده است که شاید در نظر اول ورودشان به دانشنامه‌ای فلسفی غریب بنماید و در عین حال خواننده را به بازاندیشی درباره دامنۀ تفکر فلسفی و نسبت آن با زیست‌جهان خویش فراخواند. کتابنامه‌های مندرج در پایان مقاله، نیز، که معمولاً به دقت تدوین شده‌اند، یکی از محسنات این دانشنامه است که به‌ویژه به کار دانشجویان و محققانی می‌آید که می‌رهند در زمینه‌ای خاص پژوهش کنند. این را هم نباید از نظر دور داشت و حاسته این دانشنامه به هیچ روی موجب نشده است که متفکران و مباحث فلسفه تازه‌ای نادیده گرفته شوند.

انتشار تدریجی این دانشنامه در زبان فارسی و فراهم کردن امکان مواجهه شمار هرچه بیشتری از رانندگان علاقه‌مند با آن، چه‌بسا استمرار همان غایتی باشد که مورد نظر زبان‌این طرح بوده است. بر این اساس، در گام نخست انتخابی اولیه از میان دانش‌های پرشماره‌ای که در دانشنامه آمده است صورت گرفته و کار ترجمه آن به سه مترجمانی که با این طرح همکاری دارند به تدریج پیش می‌رود. ترجمه کل دانشنامه البته غایتی بلندپروازانه است، به‌ویژه با توجه به این که هنوز همه ساله‌ها آن به نگارش درنیامده‌اند. با این حال، تلاش بر این است که در صورت فراهم بودن شرایط، انتشار این مجموعه استمرار پیدا کند و به ترویج مجموعه‌هایی دچار نیاید که آغازی چشمگیر داشته‌اند ولی دولتشان چندان پاینده نبوده است.

روال غالب این است که هر کدام از مدخل‌ها در یک مجلد منتشر شود، اما در مواردی که حجم یک مدخل از حداقل لازم برای این که به

هیئت مجلدی مستقل منتشر شود کمتر باشد، آن مدخل همراه با مدخل دیگری که با آن قرابت موضوعی دارد انتشار می‌یابد. به توصیهٔ دکتر زالتا، نسخهٔ اساس ترجمه‌ها آخرین ویراستی خواهد بود که در بخش آرشیو دانشنامه درج شده است. و همین امر در چاپ‌های مجدد ترجمه‌ها مبنا قرار خواهد گرفت. در مرحلهٔ ویرایش، تمامی ترجمه‌ها سطر به سطر با متن انگلیسی مقابله خواهند شد تا عیار کار درخور این مجموعه باشد. در این میان تلاش می‌شود توازن شایسته‌ای میان احترام به سبک و زبان هر مترجم از یک سو و اقتضائات مجموعه از سوی دیگر به دست آید. طرح انتشار این مجموعه شاید فردی بوده باشد، اما اجرا و اتمام آن البته کاری معیشتی با تلاش مشترک و همراهی دوستانی میسر می‌شود که به این کار دل می‌سازند. افزون بر ترجمانی که در این طرح همکاری می‌کنند، سپاسگزار دیگران هستم که مساعدتشان پشتوانهٔ اجرای شایستهٔ آن است. به بژهٔ آقای دکتر زالتا و سایر گردانندگان دانشنامهٔ قدردانی می‌کنم که اجازه دادند مجموعه حاضر به زبان فارسی منتشر شود. همچنین، باید یاد کنم از آقای امیر حسین زادگان، مدیر انتشارات ققنوس، که زمینهٔ اجرای طرح را فراهم کردند؛ آقای دکتر سید نصرالله موسویان، که یاری بی‌دریغشان برای این مجموعه بسیار مغتنم بوده است؛ آقای احمد تهوری، که در تسهیل ارتباطات نقش مؤثری داشته‌اند؛ و آقای جهانگیر ملک‌محمدی و یکایک همکاران ایشان در بخش فنی انتشارات، که می‌کوشند این مجموعه با شکل و شمایی درخور منتشر شود.

مسعود علیا

زمستان ۱۳۹۲